

Pulsen på Noreg

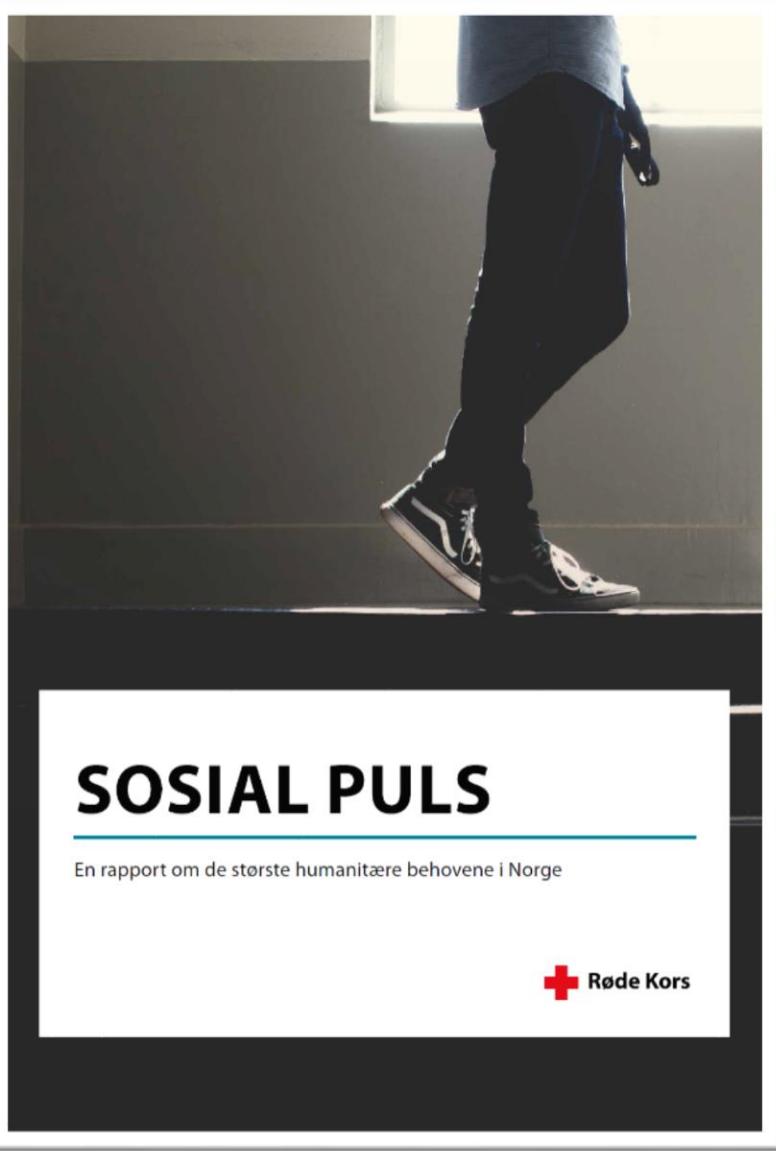
Jon Atle Rise
Leiar av Sogn og Fjordane Røde Kors Ungdom

**Røde Kors er til for å avdekkje, hindre og lindre
menneskeleg naud og lidning**

Vårt mandat

**Røde Kors er til for å avdekkje, hindre og lindre
menneskeleg naud og lidning**

Vårt mandat

Dei største humanitære behova i Noreg

SOSIAL PULS

Humanitære behov

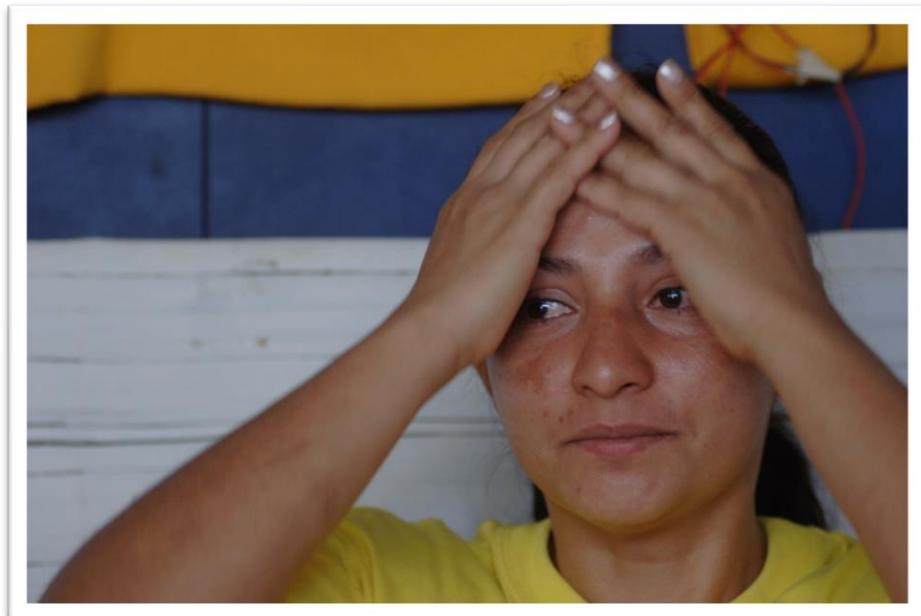

1. Personar med alvorleg rusavhengigheit
2. Barn som er utsette for mishandling, vold, mobbing og omsorgssvikt
3. Asylsøkjarar, særleg born og dei som har fått avslag
4. Eldre med og utan demens, på sjukeheimar
5. Personar med alvorlege, psykiske lidningar
6. Langtids sosialhjelpsmottakarar
7. Fattige barnefamiliar
8. Unge utanfor eller i randsona av arbeidsliv og utdanning

1. Personar med alvorleg rusavhengigheit
2. Barn som er utsette for mishandling, vald, mobbing og omsorgssvikt
3. Asylsøkjarar, særleg born og dei som har fått avslag
4. Eldre med og utan demens, på sjukeheimar
5. Personar med alvorlege, psykiske lidingar
6. Langtids sosialhjelpsmottakarar
7. Fattige barnefamiliar
8. Unge utanfor eller i randsona av arbeidsliv og utdanning

Personar med alvorleg rusavhengigheit

- 2017: 247
- Kring 8700 inntek narkotiske stoff gjennom sprøyte
- Barn og ungdom som veks opp med rusavhengige føresette har om lag ei dobling av risiko for å få negative utfall av det, slik som:
  - Psykiske lidningar
  - Mishandling
  - Seksuelle overgrep
  - Tidleg død

Barn som er utsette for mishandling, vold, mobbing og omsorgssvikt

63 000

8%

15%

Barn som er utsette for mishandling, vald, mobbing og omsorgssvikt

- 63 000 vert mobba oftare enn 2 gongar i månaden
  - 8% blant elevar i Sogn og Fjordane
- 15% oppgjev å ha opplevd seksuelt overgrep før fylte 18 år
- Sjølvmord er største dødsårsaka blant ungdom

Barn som er utsette for mishandling, vald, mobbing og omsorgssvikt. Tilarådingar:

- Barn og ungdom kjenner vanskelege opplevingar i sine eigne liv best.
- Hjelpe kommunar som har særskilte utfordringar
- Skulen må få betre kunnskap om korleis handtere mobbing, konflikt og vald på rett måte

Asylsøkjarar, særleg barn og dei som har fått avslag

- Dei bur i snitt i 19 månader hjå mottaksapparatet (2017)
- Annleis situasjon i dag
- Trandum

Asylsøkjarar, særleg barn og dei som har fått avslag.

Tilrådingar:

- Vedta ein tydleg minimumstandard for asylmottak
- Stille krav til at kommunane legg til rette for eit introduksjonsprogram som er tilpassa flyktningane sine behov.
- Lokalsamfunnet må jobbe med å sikre god intregering lokalt

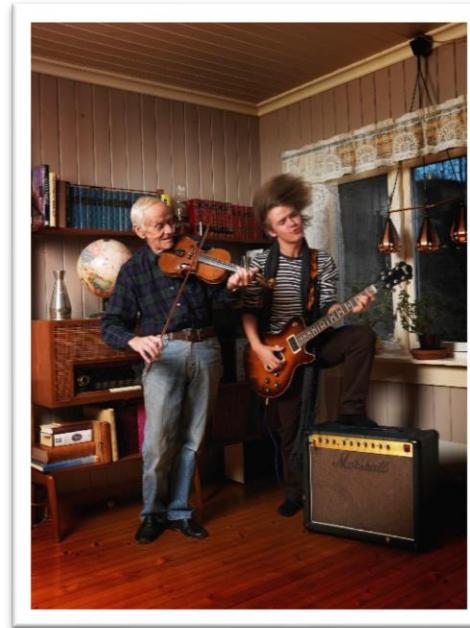
Eldre med og utan demens, på sjukeheimar

- Kring 80 % av dei som bur på aldersheim har demens
- Litt over 40 000 bur på institusjon eller tilsvarende

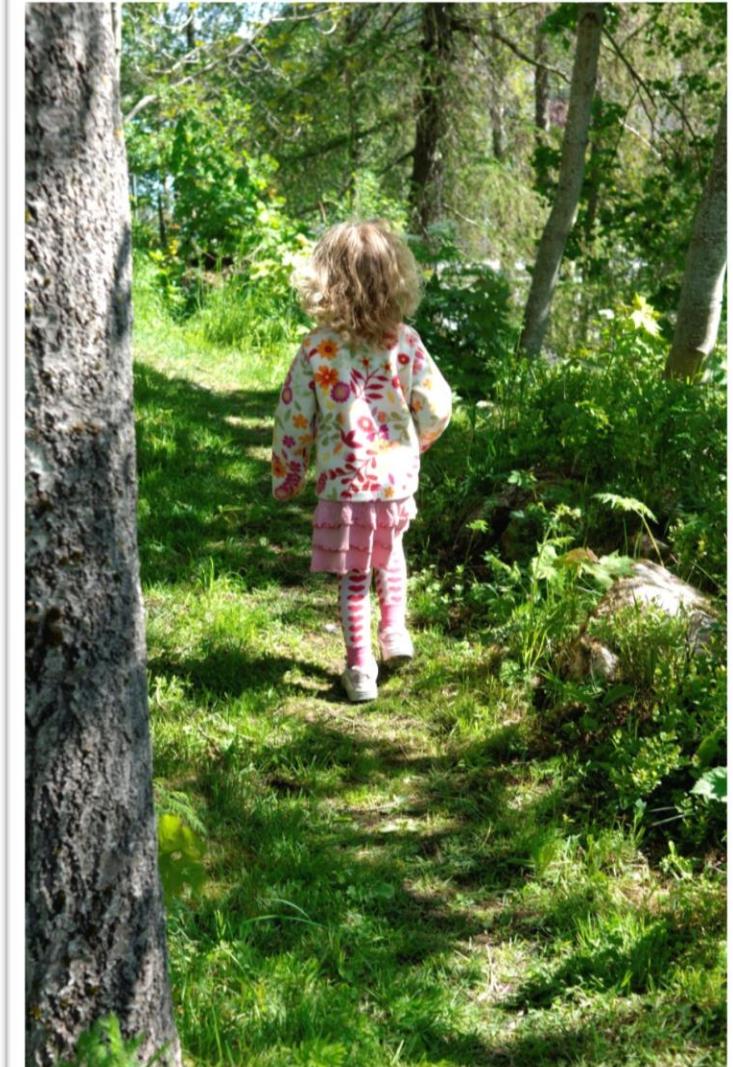
Eldre med og utan demens, på sjukeheimar

- Sikre heilskapleg helsehjelp
- Fokusere på det sosiale
- Sikre at frivillige får tilgang til sjuke-/aldersheimar

Personar med alvorlege psykiske lidingar

- 60–70 milliardar
- Ein anslår at 115 000 barn/ungdom blir ramma av foreldre/føresette med psykiske lidingar
- Barn og ungdom som veks opp med foreldre/føresette som har psykiske lidingar har om lag ei dobling av risikoen for å få negative utfall av det, slik som:
  - Psykiske lidingar
  - Mishandling
  - Seksuelle overgrep
  - Tidleg død

11%

17%

9%

14

Personar med alvorlege psykiske lidningar. Tilrådingar:

- Sikre at dei som slit får tilstrekkeleg helsehjelp
- Sikre at helsejukepleiarar er tilgjengelege både i grunnskulen og VGS
- Jobbe førebyggande med å opprette gratis sosiale møteplassar

Langtids sosialhjelpsmottakarar

- Høgare dødelegheit
- 14 000 mottakarar
- Ofte samansette utfordringar

Langtids sosialhjelpsmottakarar. Tilrådingar:

- Sikre lågterskel sosiale møteplassar
- Sikre eit godt hjelpeapparat
- Legge til rette for tilpassa utdanningsløp, særleg mot yngre

Fattige barnefamiliar

- 100 000 barn
- Familiar med innvandrarbakgrunn
- Einslege foreldre
- Primærbehov/sekunderbehov

1 600

Fattige barnefamiliar. Tilrådingar:

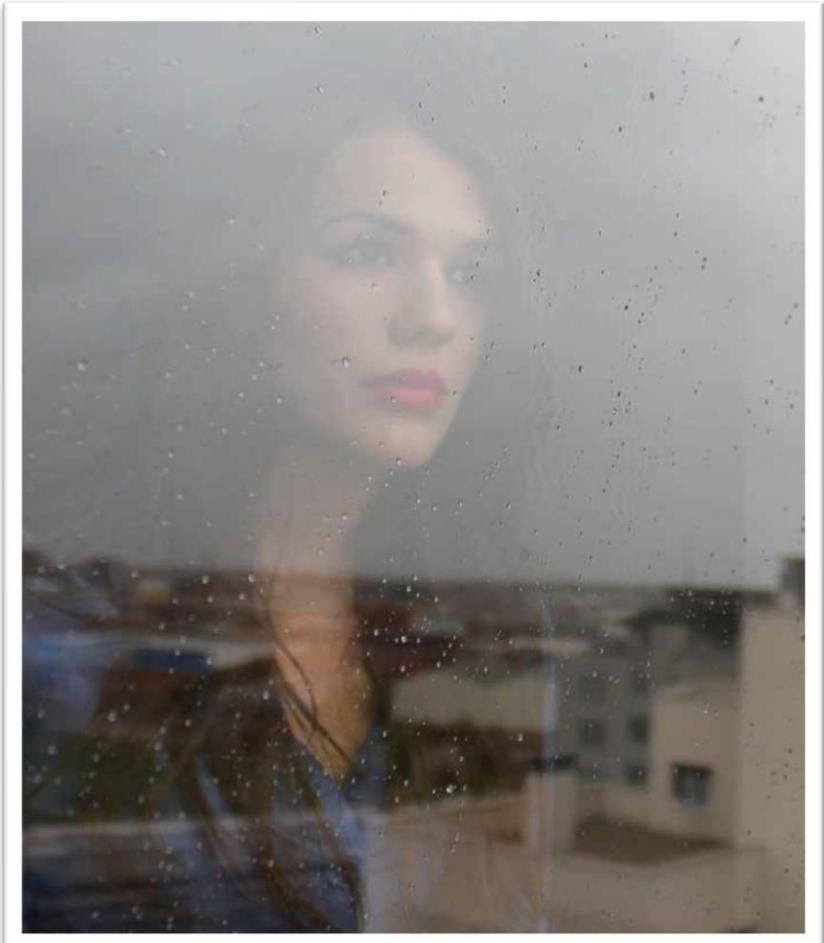
«Partene anerkjenner barnets rett til hvile og fritid og til å delta i lek og fritidsaktiviteter som passer for barnets alder og til fritt å delta i kulturliv og kunstnerisk virksomhet»

- Utdrag frå artikkel 31 Sameinte nasjonar sin barnekonvensjon

- Gje alle barn få tilgang til minst ein gratis fritidsaktivitet
- Sjå på moglegheiter for å samarbeide med frivilligheita
- Sikre eit godt samarbeid mellom offentlege etatar, òg opp mot frivilligheita

Unge utanfor eller i randsona av arbeidsliv og utdanning

- Aukande andel menn som fell utanfor i alderen 20–29 år
- 73 000 personar (2016)
- Tilfeldigheiter eller dedikerte vaksne?

Unge utanfor eller i randsona av arbeidsliv og utdanning

- Sikre at barn og ungdom får delta i prosessar som angår deira eigne liv
- Kommunane må kartleggje sårbarheit og koordinere tiltak
- Arbeide for at ingen skal stå utan lære plass etter VGS

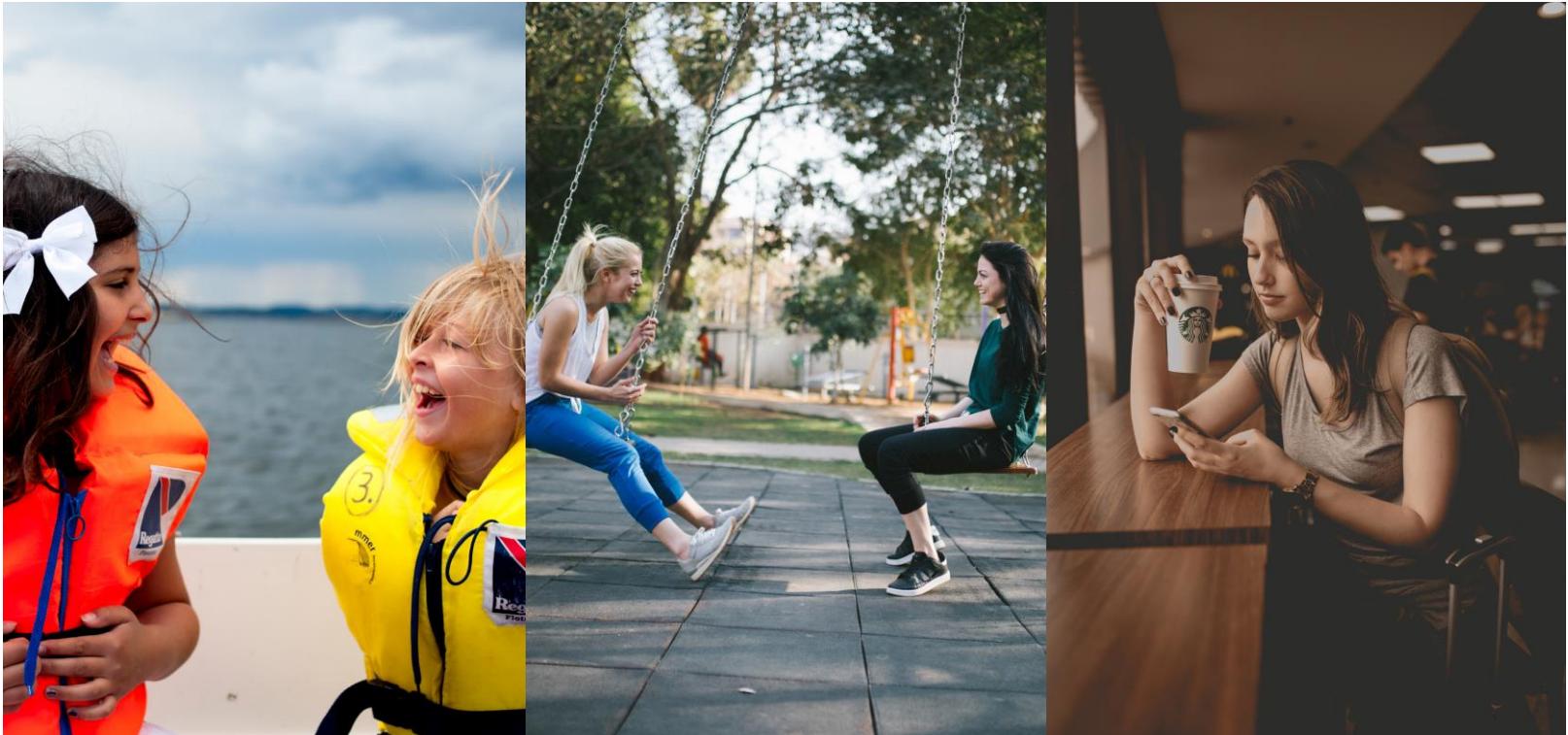

PRESS PA II SE

DU ER GOD NOK

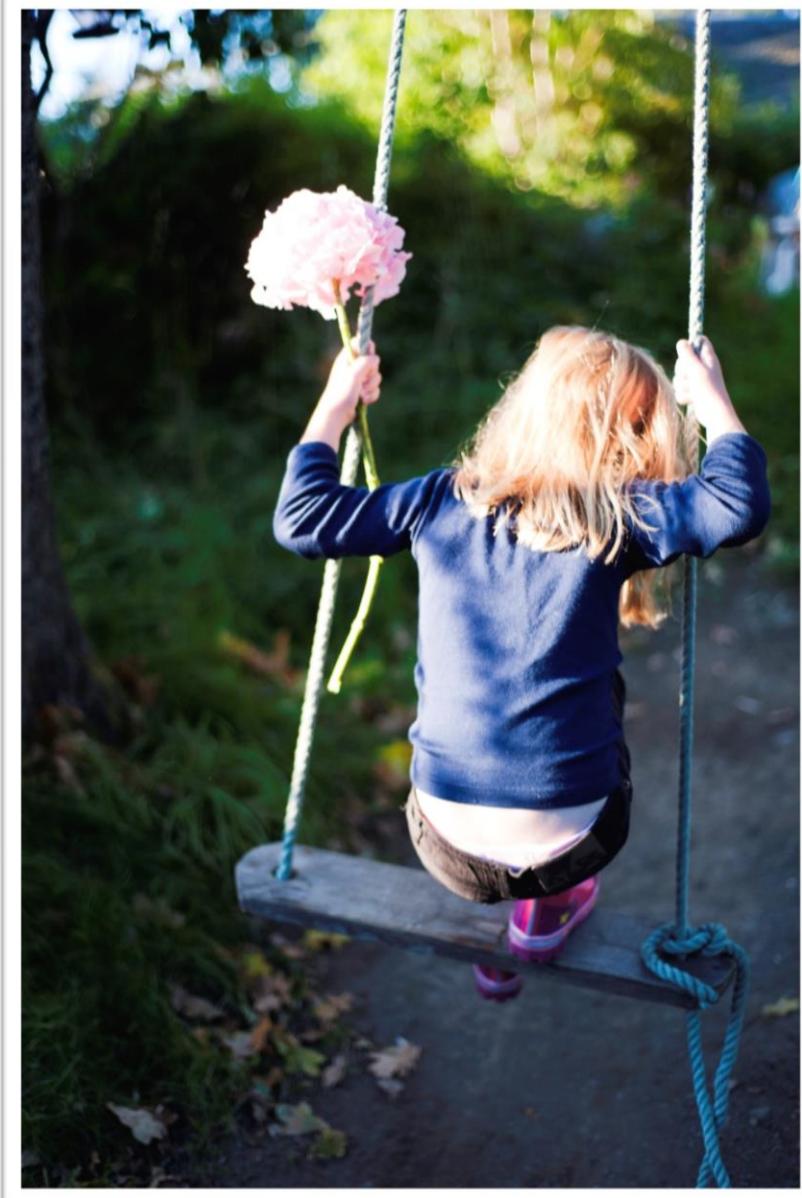

PSYKT FLINK

Stress og press blant ungdom

Kven?

- Ungdom
- Helsesjukepleiarar
- Kors på halsen
- Frivillige

Kva fann vi?

15%

35%

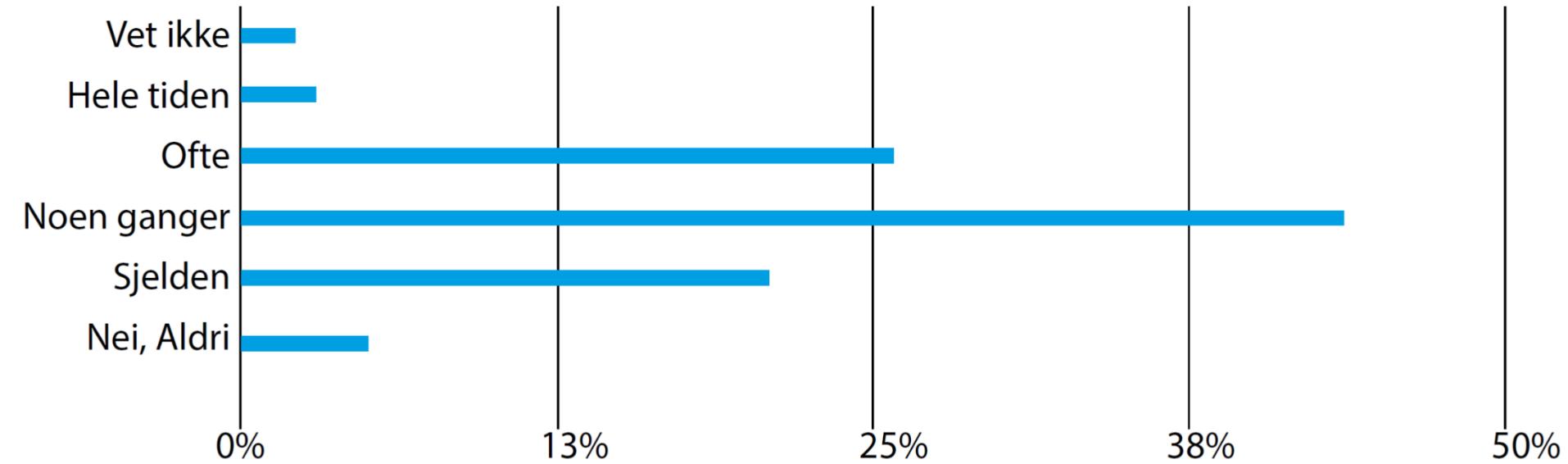

Ikkje her
idag!

Tilbake neste
veke!

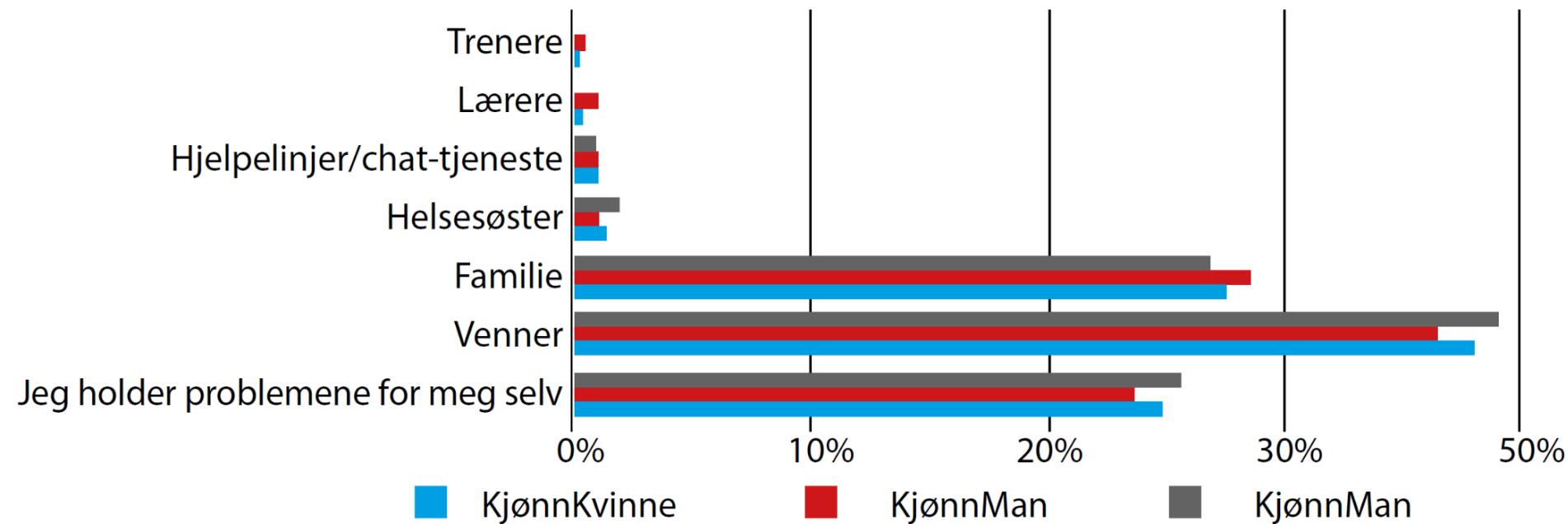
~Helsesjukepæler

Hvor ofte hender det at du på grunn av tidspress må avvise barn og ungdom i døra?

60%

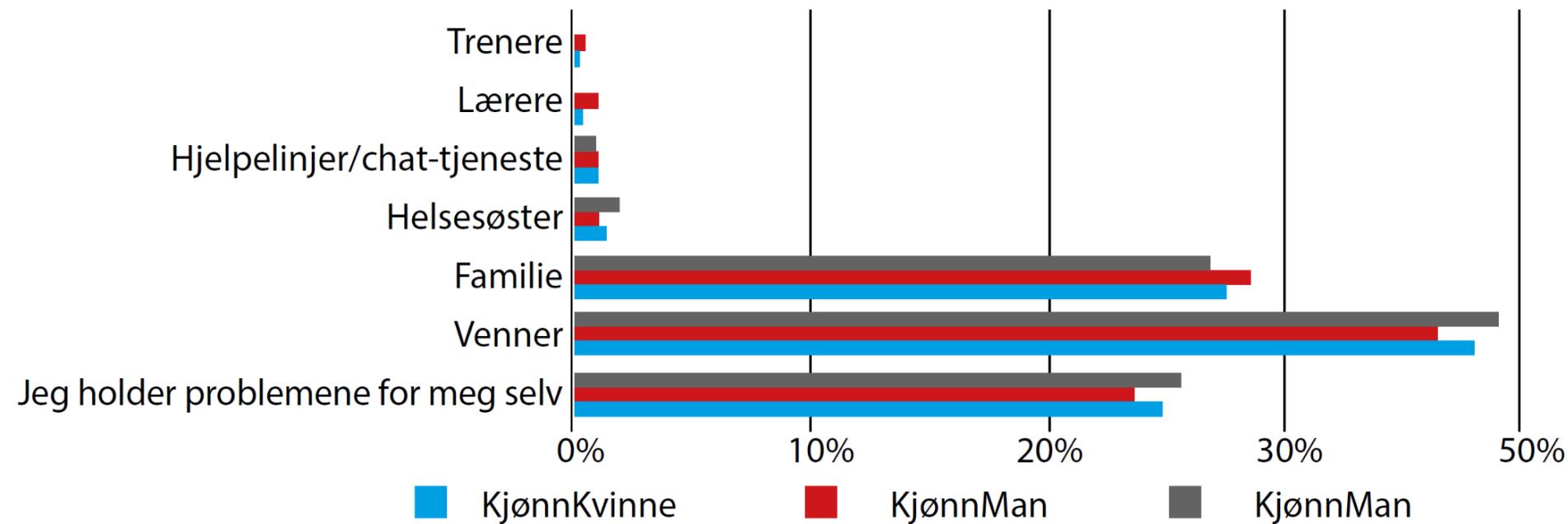
Hvem går du først til hvis du trenger å snakke med noen om ting du synes er vanskelig?

1 av 4

1%

Hvem går du først til hvis du trenger å snakke med noen om ting du synes er vanskelig?

Er verken norsk nok,
pen nok, tynn nok eller
god nok.

- jente 15 år

Helt siden jeg var liten har
pappa slått meg når han
blír veldig sint. Mamma har
alltid godtatt det og ment
jeg fortjener det. Hun har
aldri blítt sint hvis pappa
slår meg.

- gut 15 år

Hvordan skal jeg overleve
3 år på den skolen?

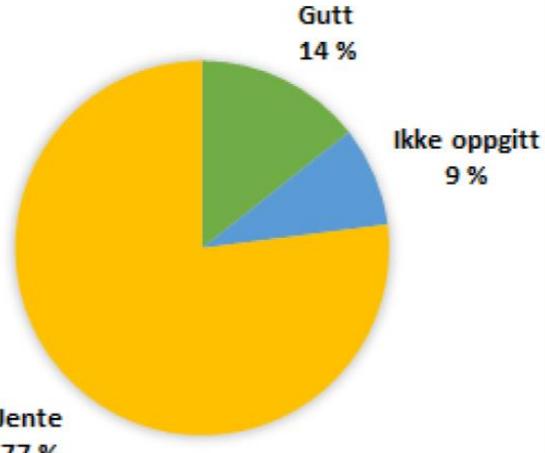
Og hvem skal jeg være
sammen med? Jeg orker
ikke å gjemme meg i
friminuttene mer

- jente, 13 år

Unge i Sogn og Fjordane

- Det vi høyrer
- 14,6 år
- Topp 5 tema frå Sogn og Fjordane:
  - Sjølvskading
  - Trist/nedstemt
  - Relasjonar til foreldre/føresette
  - Sjølvmord
  - Angst

KJØNNSFORDELING SOGN OG
FJORDANE

Våre tilrådingar

- Fleire lågterskeltilbod
- Gratis sosiale møteplassar
- Alle må med

Fleire lågterskeltilbod

- Fleire helsejukepleiarar i skulen
- At norm for tal helsejukepleiarar per elev vert oppfylt
- Obligatorisk introduksjonssamtale med helsejukepleiar
  - 8. klasse
  - VG1
- Helsestasjonar for ungdom må ha opningstider tilpassa ungdommen

Gratis sosiale møteplassar

- Støtte opprettinga av gratis, breie og nøytrale sosiale møteplassar der ungdom bur
- Opprette ein søkbar pott over statsbudsjettet for møteplassar for barn og ungdom i regi av frivilligheita
- Sikre at løftet om at alle barn og ungdom har rett på ein gratis fritidsaktivitet vert realisert
- Følgje opp «fritidserklæringa» gjennom å sikre at alle barn og ungdom kjenner til sine rettar

Alle må med!

- Skulen snakkar med barn og ungdom om korleis vere ein god ven
- Fleire må melde seg som frivillige i organisasjonar som driv med oppvekstaktivitetar
- Alle må bry seg om kvarandre, lytte, spørje, gje sosial støtte og gje positive tilbakemeldingar

**Ein god barndom
varar livet ut**

Korspahalsen.no

Smerta ein ikkje ser

Førdehuset
11. november

Operahuset på Eid
12. november

Meir informasjon og påmelding:
www.rodekors.no/seis

**Takk for
merksemda!**